Poliisin reservin käyttöön ottaminen (muistio 15.5.2025)

Yleistä

Lainsäädäntöhanke poliisin reservin käyttöön ottamista koskevien säännösten valmistelemiseksi on asetettu ajalle 1.5.2025 – 31.1.2026. Lainsäädäntötyöryhmä kokoontui ensimmäisen kerran 13.5.2025. Lainsäädäntöhankkeen rinnalla valmistellaan poliisihallinnon sisäinen määräys reservin käyttöön ottamiseksi. Lain arvioitu esittelyviikko on 6/2026.

Poliisin reservi muodostetaan poliisikoulutuksen saaneista mutta muualla kuin poliisihallinnossa työskentelevistä henkilöistä, eläköityneistä poliiseista ja poliisiopiskelijoista. Lähtökohtana poliisin reservin muodostamisessa on poliisin voimavarojen turvaaminen kaikissa tilanteissa. Poliisin reservin käyttökynnys on korkea, poikkeusoloihin ja normaaliolojen vakaviin häiriötilanteisiin liittyvä.

Kustannusarvio

Kustannukset jakautuvat kertakustannuksiin, joita ovat järjestelmän perustamiskulut ja vuosittaiset ylläpitokulut, sekä varsinaisiin reservin käyttökuluihin. Tässä muistiossa esitetyt luvut ovat hyvin karkeita arvioita, ja ne tarkentuvat lainsäädäntötyön edetessä.

1. *Kertakustannukset*

Perustaminen edellyttää kouluttamista sekä varustamista. Lainsäädäntötyöryhmä ei ole vielä arvioinut perustettavan reservin kuluja. Kustannusarvio perustuu sisäministeriön vuoden 2022 työryhmäraporttiin[1] ja osittain rauenneeseen hallituksen esitykseen HE 137/2018 vp sekä Poliisihallituksessa keväällä 2025 laadittuun muistioon.

Poliisihallituksen mukaan kustannukset ovat kuitenkin hyvin maltillisia ja kohtuullisia aikaisempaan poliisin reserviä koskevaan malliin verrattuna.

<u>Koulutus</u>

Alustava arvio reservin perustamisen edellyttämän päivityskoulutuksen opetus- ja toteutussuunnittelusta sekä toteutuksesta Poliisiammattikorkeakoulussa on 3 -5 HTV (à 80.000 EUR), yhteensä **240.000 – 400.000 EUR.**

Koulutussuunnittelu arvioidaan osana lainsäädäntötyöryhmän työtä, ja koulutustarve vaihtelee henkilön aktiivipalveluksesta poissaolon pituuden mukaan.

Erillisinä kuluerinä tulee myös vakuutusturva harjoittelupäiville, patruunat ja mahdollinen päiväraha/kulukorvaus, joita ei ole vielä tässä vaiheessa arvioitu.

<u>Varustus</u>

Poliisin palveluksesta poistuneet ja eläköityneet jättävät varustuksensa virka-asemalle, eli näitä voitaisiin hyödyntää poliisin reservin osalta. Kustannuksia seuraa varusteiden myöhemmästä päivityksestä ja täydennyskoulutuksesta. Tätä kustannuserää ei ole vielä arvioitu.

[1] Poliisin reservin toteutettavuutta koskeva esiselvitys SM016:99/2022.

Poliisiopiskelijat voidaan varustaa tarvittavilla varusteilla heti/nopeasti. Varustuksen hinta ilman asetta on 2000 EUR ja aseella 2400 EUR. Kokonaiskustannus on **180.000 EUR – 216.000 EUR**.

Reservin käyttöönoton muut kustannukset: turvallisuusselvityskulut **43.000** euroa.

Perustamiskulut vähintään – enintään (arvio) 463.000 – 659.000 EUR.

2. *Reservijärjestelmän hallinnointi ja ylläpito*

Reservijärjestelmän hallinnointiin lasketaan yksi henkilötyövuosi (POHA), joka olisi kustannusvaikutukseltaan 74.000 euroa vuodessa.

Koulutus: uusien ja poistuvien tilalle tulevien kouluttamiseen varattu yhden kurssin suuruinen kustannus enintään 20.000 euroa sekä harjoittelua ja ylläpitoa varten enintään 54.000 euroa, yhteensä 74.000 euroa vuodessa.

Kulut yhteensä: **148.000 EUR**

3. *Reservin käyttöönotto*

<u>Reservijärjestelmän hallinnointi poliisilaitoksilla</u>

6 htv à 74.000 EUR, yhteensä **444.000** EUR

<u>Poliisiopiskelijat reservinä:</u>

Poliisiammattikorkeakoulun kirjoilla on vuosittain kenttäharjoittelujakson suorittaneita opiskelijoita noin 90 henkilöä, jotka voitaisiin poikkeusoloissa heidän suostumuksellaan nimittää määräaikaiseen virkasuhteeseen. Poliisiopiskelijan nimittäminen määräaikaiseen virkasuhteeseen maksaisi valtiolle palkkakuluja noin 2600 euroa kuukaudessa. 90 opiskelijan nimittäminen määräaikaiseen virkasuhteeseen maksaisi noin **234.000 euroa kuukaudessa.** Koulutuksesta (täydennyskoulutus ja perehdyttäminen) ja varustamisesta ei ole laadittu tarkempaa kustannusarviota.

<u>Muut poliisikoulutetut reservinä:</u>

Poliisin virasta irtisanoutuneita ja virasta eläköityneitä henkilöitä voidaan poikkeusoloissa heidän suostumuksellaan palkata määräaikaiseen virkasuhteeseen. Suurin kustannusvaikutus syntyisi palkkakustannuksista, joka olisi poliisimiehen virassa henkilösivukuluineen noin 4400 - 4800 euroa kuukaudessa. Palkkakustannus kuukaudessa 300 henkilön reservillä olisi **1.320.000 – 1.440.000** euroa.

KULUT YHTEENSÄ

Reservin perustamiskulut **463.000 – 659.000** EUR

Järjestelmän hallinnointi **148.000** EUR/vuosi

Reservin käyttökulut

Poliisilaitosten hallinnointikulut 6 htv **444.000** EUR/v

Poliisiopiskelijat reservinä 90 hlö **234.000** EUR/kk

Poliisikoulutetut reservinä 300 hlö **1.320.000 – 1.440.000** EUR/kk.

Reservin rahoitus

Sisäministeriön ja Poliisihallituksen välisissä keskusteluissa on alustavasti keskusteltu, että reservin perustamis- ja hallinnointikulut katettaisiin poliisin kehyksestä. Sen sijaan reservin mahdollinen käyttöönotto aiheuttaisi valtiolle lisäkustannuksia, ja mahdollinen ratkaisu voisi olla arviomäärärahan varaaminen valtion talousarvioon. Kustannukset tarkentuvat ja rahoitusmahdollisuuksia selvitetään lainsäädäntöhankkeen edetessä.